

(afbeeldingen en [programma lezingen en excursies](#) ontbreken)

- [redactioneel - Tobias Woldendorp](#)
- [eigen beamer dankzij Albert van Dijk - Geert Timmermans](#)
- [verslag van de 7e inventarisatiedag - Geert Timmermans](#)
- [oproep project stadsvlinders in Zeeburg - Merijn van Leeuwen](#)
- [Natuurbouw - Rob Chrispijn](#)
- [Waarnemingen](#)

REDACTIONEEL

Zwoegend op dit Blaadje op wat een luie zomeravond had kunnen worden smul ik toch stiekem bij de aanblik van alle excursies, die weer door de verschillende leden en andere enthousiastelingen worden georganiseerd. Sommige al heel snel na het ter persÃ© gaan van dit nummer (eind augustus!)

Ik zie veel plas en dras en hoog en droog aan me langsglijden en ik kijk terug op de fietstocht, die ik vandaag en gister gemaakt heb van Amsterdam naar Soest (heen de natte route (voor zover mogelijk) en terug wat droger bovenlangs Hilversum. Wat is Nederland toch mooi: de Lepelaars hun veren poetsend bij de "nieuwbouw" van het Naardermeer, twee Kemphennen en een satellietmanneltje . De aanstellerige voorgeprepareerde nesten om de visarend te lokken neem ik maar voor lief. Later ben ik prettig verrast door het gebedel van jongen van de Havik op Landgoed Pijnenburg. Terug zowaar een mannetje Roodborsttapuit op de Bussummer hei Alsmede de vele oeverzwaluwen bij de compensatienatuur bij het golfterrein bij het Naarderbos Ja, wat is Nederland mooi en wat zal ik het missen als ik over niet al te lange tijd weer het land uit ga. Maar ik weet zeker dat ik ook daar bediend wordt door overweldigend natuurschoon. Zo is het altijd geweest en zo zal het altijd zijn. Wat er ook met deze wereld, die weer eens aardig op de helling staat, gebeurt.

Namens de redactie, [Tobias Woldendorp](#)

EEN EIGEN BEAMER DANKZIJ ALBERT VAN DIJK

In de maand juni heeft de afdeling een beamer aangeschaft. Onze eigen beamer van het merk Toshiba TDP-S25 maakt het nu mogelijk om met behulp van een laptop of computer, digitale afbeeldingen en film met geluid op onze lezingen te vertonen.

Op zaterdag 9 juli is bij de lezing van Hans Kaljee over de bomen in de stad, de beamer voor het eerst gebruikt. Zoâ€™n kleine vijftig aanwezige waren bij deze premiÃƒre aanwezig en konden genieten van prachtige digitale beelden over onder andere iepen, verwondingen en herstel van stadsbomen en bijbehorende tabellen en schemaâ€™s.

Voordat dat de lezing begon nam de voorzitter het woord en bedankte namens de KNNV afdeling Amsterdam de inzet van ons lid Albert van Dijk. De aanwezige reageerden met een luid applaus.

Op onze oproep â€™ actie beamerâ€™ in Blaadje 2004/4 reageerde hij direct door te zeggen â€™schaf maar aan!â€™

Zijn financiÃƒle ondersteuning maakte het daarom mogelijk om zonder een lange spaaractie, per direct een goede beamer aan te schaffen. De afdeling Amsterdam is

hem daar zeer erkentelijk voor en bedankt hem ook langs deze weg voor zijn grote betrokkenheid bij onze vereniging; HULDE!
namens het bestuur, [Geert Timmermans](#)

VERSLAG VAN DE 7e INVENTARISATIEDAG

Ruim dertig deelnemers verzamelden zich op zaterdag 2 juli om 9.30 uur bij natuurcentrum Zon Alom, van de natuurvereniging De Ruige Hof om het natuurterrein Klarenbeek te inventariseren. Klarenbeek is een deel van de Hoge Dijk. Het terrein is zeer gevarieerd, zo zijn er zeer natte en droge delen, verschillende grondsoorten van veen tot kalkrijkzand en een groot aantal kleine landschapselementen, zoals bloemrijk hooiland, struweel, rietmoeras, knotwilgen, poelen en slootjes. In het terrein is verder nog een heemtuin en een medicinale kruidentuin te vinden. Een deel van het gebied wordt begraasd door Soay-schapen. Het gebied wordt bedreigd door de mogelijke aanleg van rijksweg A6-A9.

De ochtend was zonnig en bewolkt, temperatuur ca. 20 graden, weinig wind. ^{â€™} Middags na 13.30 uur waren er af en toe regenbuitjes. Geïnventariseerd is kilometerhok 25-56-32.

Nadat Linda Teunissen de groep van koffie en thee had voorzien zijn eerst de life-traps (vallen voor kleine zoogdieren) gecontroleerd. Een twaalfstal life-traps waren vrijdagnacht door Fons Bongers en Geert Timmermans in het terrein neergezet. Op ^{â€™} plek werden drie bosspitsmuizen gevangen, helaas hadden deze stressgevoelige diertjes het tijdelijke met het eeuwige verruild. De andere vallen bleken helaas leeg. Jammer want we hadden natuurlijk ook op andere soorten gehoopt, zo zijn er voor dit gebied waarnemingen van bosmuis, dwergmuis, rosse woelmuis en waterspitsmuis bekend.

Na de vangstcontrole werd de groep verdeeld in groepen, elk met hun eigen specialisme, vogels, planten en waterdiertjes. Tijdens de lunch werden onder de meegebrachte boterhammen en geschonken koffie en thee (Linda Teunissen: hulde) de verschillende vondsten en wetenswaardigheden uitgewisseld en bewonderd.

De vogelaars hebben 52 soorten genoteerd. Leuke waarnemingen waren; koekoek, lepelaar, roek, ringmus, buizerd, boomkruiper met twee vliegvlugge jongen, drie blauwborsten, en de tientallen foeragerende oeverzwaluwen van de kolonie (115 nesten) die zich dit voorjaar bij de spoorbaan in Abcoude hebben gevestigd. Bovendien waren er enkele grote afwezigen: huismus, knobbelzwaan en kuifeend en is de tureluur niet gezien. Deze heeft met 2-3 paren gebroed in het natuurontwikkelingsproject tegen de Hollandse Kade. Ook de 4-5 paren Kievit (wel gezien) hebben hier met succes diverse jongen grootgebracht.

In het gebied zijn 153 soorten planten gevonden. Gezien zijn onder andere; egelboterbloem, grote boterbloem, dotterbloem, gele plomp, groot blaasjeskruid, hazenpootje, grote kattenstaart, kikkerbeet, krabbenscheer, moerasspirea, brede rietorchis, pijlkruid, slanke waterweegbree, watergentiaan, waternavel, watertorkruid en zwanebloem.

Door de waterinventariseerders werden onder andere de volgende soorten genoteerd; kleine modderkruiper, zeelt, groene kikker (en larven), larven van bruine glazenmaker, lantaarntje en variabele waterjuffer, water- en oppervlaktewantsen, verschillende soorten waterkevers (o.a. spinnende watertor) en hun larven (o.a. van de geelgerande waterkever), slakken en veel staafwantsen. Van de laatste soort

werden ook veelvuldig de eieren aangetroffen. Als kleine kiemplantjes hadden deze zich in het blad van drijvend fonteinkruid genesteld ([zie foto](#)).

Voor een uitgebreide en gedetailleerde waarnemingslijst wordt verwezen naar onze eigen website (www.knnv.nl/amsterdam). Hier is ook het beeldverslag te vinden van een geslaagde inventarisatiedag.

[Geert Timmermans](#)

OPROEP PROJECT STADSVLINDERS IN ZEEBURG

Aan de noordoostkant van Amsterdam ligt Zeeburg. Met het Oostelijk Havengebied, de Indische Buurt en straks ook IJburg is het een volgebouwd stadsdeel. Toch zijn er nog bijzonders stukjes stadsnatuur te vinden: in het Diemerpark en het Flevopark, maar ook in ruigtestukjes en bloemenbermen.

Ondanks de inspanningen om de natuur te verbeteren, gaat het onverminderd slecht met de vlinders in Nederland. Stadsdeel Zeeburg graag een handje helpen om op haar grondgebied het tij te keren. Hiervoor willen we het volgende doen: Ten eerste willen we onderzoeken of het beheer van bestaande bloemrijke gebieden kan worden verbeterd, en waar we nieuwe stroken kunnen aanleggen of de zoomvegetatie in de parken kunnen verbeteren.

Ten tweede willen we vanaf 2006 de vinger aan de pols houden: door elk jaar de vlinders te inventariseren, kunnen we kijken of de vlinders inderdaad profijt hebben van de maatregelen. Waar nodig kunnen we het beheer dan aanpassen.

Omdat de leden van de KNNV veel kennis van vlinders hebben, kunnen we jullie hulp goed gebruiken bij dit project. We zijn daarom op zoek naar enthousiaste mensen die wat willen doen voor de natuur in de stad.

Het zoeken en inrichten van nieuwe vlindergebiedjes in Stadsdeel Zeeburg; en Het inventariseren van deze gebiedjes, zodat we kunnen kijken of het nu ook echt beter gaat met de vlinders.

Lijkt het je leuk om wat te doen voor de vlinders in de stad en een vinger aan de beheerpol van Stadsdeel Zeeburg te houden, geef je dan op bij [Geert Timmermans](#) (020-6630237 of harmat4@xs4all.nl).

In de tweede week van september willen we dan om de tafel gaan zitten om te kijken wat we met zijn allen kunnen doen. In augustus sturen we een definitieve uitnodiging naar de geïnteresseerden.

[Merijn van Leeuwen](#), ecooloog en beheerder Diemerpark

NATUURBOUW

Nergens ter wereld is in een land de natuur zo sterk beïnvloed als in Nederland.

Het zou me ook niets verbazen als het fenomeen "natuurbouw" een Nederlandse uitvinding is. Grootschalige ingrepen waarbij een gebied ontdaan wordt van de toplaag en/of een nieuw reliëf krijgt, sluiten naadloos aan op een mentaliteit waarmee de natuur als maakbaar wordt gezien. De natuur krijgt nieuwe kansen wordt dan gezegd. Alsof de natuur een patiënt is die nodig aan het infuus moet. Dit kribbige commentaar kan makkelijk weerlegd worden door de bijzondere resultaten die er ontegenzeggelijk zijn. Bijvoorbeeld beekdalen, die in hun oude luister worden hersteld, waardoor sommige delen van Drenthe de laatste tijd soms aan Oost-Polen doen denken. Een flink aantal bijzondere planten zal hiervan kunnen profiteren of doet dit de afgelopen tien jaar al. Voor paddestoelen gaat dit

minder op: de hier thuishorende wasplaten zullen nog vele jaren op zich laten wachten. Toch zijn er ook op dit gebied wel enkele successen te melden. Twee soorten waarvan werd aangenomen dat ze in ons land waren uitgestorven, laten zich opeens weer zien. Na tientallen jaren afwezigheid verschijnt op geschraapt voormalig grasland in het kale zand tussen spaarzame mossen het blauwgroen trechtertje, een prachtig cyaankleurig paddestoeltje dat nu al op meer dan tien van dergelijke locaties is aangetroffen. Ook de lenteknotszwam is bezig aan een onverwachte comeback. Het is een klein uitgevallen, oranje knotsje dat groeit op sommige heideterreinen die recent geschraapt zijn. Op 30 april van dit jaar vond ik er honderden in het Aekingerzand bij Appelscha, zodat er zich die dag toch nog een mooi oranjegevoel van mij meester maakte. Op de lezing in oktober zal het gaan over dit soort zaken. Dus behalve over oranjegevoel ook over het nut van natuurbouw voor paddestoelen en de minibiotopen die onbedoeld ontstaan door allerlei vormen van menselijk ingrijpen.

Rob Crispijn

WAARNEMINGEN

Bep Visser: Op 31 mei om ongeveer 9.30 uur gaf ik de Clematis, die achter de stokrozen in mijn geveltuin aan de Dintelstraat groeit, water. Toen ik de gieter terugtrok, zat daar een zeer grote Libel op, zolang als mijn wijsvinger, met een grote groene kop, daarachter een langwerpige dwars rechthoekje met groene stippen en op een achterlijfsegment een langgerekt driehoekige figuur, eveneens felgroen. Zwarte stevige poten (denk aan de ouderwetse huisspin, maar zo te zien onbehaard). Op elke vleugel een zwarte vlek. Mijn hulp en ik keken vol ver- en bewondering naar dit fraaie monster, maar hadden geen gelegenheid tot fotograferen. Pas toen ik in de Tiriongids keek, besepte ik hoe uitzonderlijk deze vondst (in een grote stad en op deze plek) was. Op p.54 stond hij beschreven als **gaffellibel**. De dichtstbijzijnde vijver is in het Beatrixpark, de andere in het Amstelpark. De bomen in mijn omgeving zijn recentelijk gesnoeid, is de libel daaruit verdreven? Hij, of liever zij, want ze had geen verbreed achterlijfsegment, zat goed verstopt tussen de stokrozen.

Nora en Hans: 18 Juni, provinciale weg Bussum-Weesp: aan de oever van de trekvaart stond bij de molen Hollandia (Ankeveen) een **puperreiger** te vissen.

Paula Schaap: maandag 27 juni 2005, 17uur, Voor mijn huis in de Gerard Terborgstraat: een kleine **eekhoorn** in de accacia; prachtig roodbruin van kleur. Hij bleef daar lang zitten. Hoe komt zo'n beestje zo ver de stad in?

Jos Neuteboom: Op 17 juni zag ik op de Bos en Vaartlaan in Amstelveen, evenwijdig aan de Kalfjeslaan, een doodgereden **notenkraker**. Niet zo leuk. Wel leuk: 18 **klimopbremrapen** onder de klimop in mijn tuin en een slapende **egel** in een holletje van dood klimopblad.